

Wolontariat w bibliotece

informacje praktyczne i wskazówki dla bibliotekarzy

Cz. 3. Wolontariusze w bibliotece

Wielofunkcyjność wolontariatu jest imponująca. Rozpoczęcie współpracy z wolontariuszami może rozszerzyć i umocnić zakres działań biblioteki. Nowe osoby pojawiające się w bibliotece będą oddawać swój czas, aktywność, wiedzę i umiejętności, angażując się w jej działania. A w zamian będą od Państwa oczekiwać miłej atmosfery, akceptacji, bycia częścią zespołu - kimś ważnym i potrzebnym.

Wolontariat może też być narzędziem edukacyjnym - umożliwi wolontariuszom zdobywanie kompetencji i doświadczenia. Wolontariat to także sposób na mocniejsze osadzenie biblioteki w społeczności lokalnej. Warto mieć na uwadze, że wolontariat, prowadzony z zachowaniem zasad równego dostępu wszystkich grup społecznych (również dotąd pomijanych), może pomóc osobom wykluczonym w odnajdywaniu się w społeczności.

Są różne rodzaje wolontariatu. Na przykład pomoc przy organizowaniu i/lub obsłudze jakiegoś wydarzenia, np. turnieju gier planszowych czy akcji odkurzania książek to **wolontariat akcyjny**. Z kolei współpraca na zasadach e-wolontariatu z grafikiem, który przygotowuje projekty plakatów i ulotek informujących o organizowanych przez bibliotekę wydarzeniach to **wolontariat długoterminowy**.

Choć ważne jest też rozwijanie umiejętności angażowania i mobilizowania ludzi wokół ważnych dla lokalnego środowiska przedsięwzięć, lokalnych świąt i imprez kulturalnych, my zachęcamy Państwa do skupienia się na wolontariacie długoterminowym. W perspektywie rozwoju działalności biblioteki, rozszerzania jej oferty oraz rozwoju i satysfakcji samych wolontariuszy zachęcamy Państwa do organizowania wolontariatu stałego i systematycznej pracy z wolontariuszami – motywowaniem, budowaniem odpowiedzialności za zadania, identyfikacji z biblioteką i jej pracownikami.

Poniżej przedstawiamy Państwu **35 pomysłów na „miejsca pracy”**, czyli zadania, które w bibliotece może wykonywać wolontariusz. Pomysły zostały zebrane od bibliotekarzy w czasie warsztatów w ramach projektu „Informacja dla obywateli – cybernawigatorzy w bibliotekach”, a także zaczerpnięte z publikacji *Volunteer Involvement in California Libraries. "Best Practices" (Uczestnictwo społeczne w kalifornijskich bibliotekach. "Dobre praktyki")*.

Wolontariusz w bibliotece może:

1. wprowadzać dane do komputerowych katalogów zbiorów bibliotecznych,
2. aktualizować stronę internetową biblioteki,
3. być osobą odpowiedzialną za promocję działań biblioteki w środowisku lokalnym,
4. kolportować informatory, czasopisma, ulotki,
5. prowadzić korepetycje i zajęcia wyrównawcze dla dzieci i młodzieży,
6. przygotowywać i obsługiwać imprezy masowe (festyny, zebrania, konferencje),
7. opiekować się dziećmi (też dziećmi niepełnosprawnymi),
8. pomagać dzieciom w wieku szkolnym przy odrabianiu lekcji,
9. przewozić czytelników (dzieci, seniorów, niepełnosprawnych lub inne osoby) do i z biblioteki,
10. prowadzić zajęcia logopedyczne,
11. wykonywać prace biurowe – prowadzenie korespondencji, rozmów telefonicznych, wypełnianie druków pocztowych,
12. tłumaczyć teksty z języków obcych,
13. uczyć języków obcych,
14. prowadzić księgowość,
15. wykonywać drobne prace remontowe,
16. katalogować książki,
17. czyścić półki,
18. być osobą odpowiedzialną za renowację książek,
19. być „asystentem” użytkowników biblioteki (przy katalogach, katalogu komputerowym itp.),
20. być osobą odpowiedzialną za zielen w bibliotece,
21. być osobą odpowiedzialną za dokumentację fotograficzną imprez bibliotecznych
22. prowadzić rozgłośnie radiową lub lokalną gazetę,
23. pomagać przy organizacji imprez i wydarzeń kulturalnych: spotkań, wystaw, wieczornic itp.,
24. dostarczać książki do domów osób starszych i niepełnosprawnych,
25. prowadzić lub współprowadzić kluby dyskusyjne i kołka zainteresowań,
26. prowadzić szkolenia, np. z zasad korzystania z komputera i Internetu, twórczego pisania, technik relaksacji, zarządzania czasem, edukacji obywatelskiej, edukacji prozdrowotnej i innych,

27. organizować szkolenia, spotkania (z ciekawymi osobami), zebrania mieszkańców lub grup hobbystycznych (np. koło filatelistyczne),
28. prowadzić biblioterapię (np. bajkoterapię dla najmłodszych),
29. prowadzić poradnictwo prawne, obywatelskie, zdrowotne, psychologiczne itp.,
30. pozyskiwać książki do biblioteki dziecięcej i młodzieżowej,
31. pozyskiwać materiały plastyczne i piśmiennicze do świetlic, klinik/oddziałów oraz kąpeków dziecięcych,
32. utrzymywać stały kontakt z grupami seniorów oraz młodzieży, organizować spotkań integracyjnych np. zbieranie i opracowywanie informacji na temat historii i tradycji miejscowości,
33. przygotowywać wystawy,
34. przygotowywać i prowadzić imprezy w bibliotece, takie jak promocja książki, tydzień książki dla dzieci, spotkanie autorskie itp.,
35. Prowadzić wolontariat zdalny - e-wolontariat.

Zachęcamy do przeczytania następujących publikacji, które pogłębiają omówiony temat:

Wolontariat w szkole. Organizacja i prowadzenie szkolnego klubu wolontariusza. Wyd. Centrum Wolontariatu. Warszawa 2006

http://www.wolontariat.org.pl/repository/Publikacje/Teksty/Wolontariat%20w%20szkole_interne_t.pdf

Informacja dla wolontariuszy na stronie Gminnej Biblioteki Publicznej w Juchnowcu Kościelnym

http://bibliotekajuchnowiec.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=112&Itemid=90

Współpraca z wolontariuszami 50+. Poradnik dla organizacji i instytucji Oprac. Beata Tokarz, Gabriela Zimirowska. Wyd. Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce 2007

http://www.zysk50plus.pl/storage/fck/file/50_plus_publicacja_2.pdf

Volunteer Involvement in California Libraries: "Best Practices"

<http://www.library.ca.gov/lids/getinvolved/docs/F-resources/VolunteerInvolvementInCaliforniaLibraries-BestPractices.pdf>